

Po raz pierwszy w Polsce - „Dzień bez płacenia gotówką”

Narodowy Bank Polski wspiera „Dzień bez płacenia gotówką”, który będziemy obchodzić po raz pierwszy w Polsce już w najbliższy wtorek, 5 kwietnia. Akcja ta jest elementem paneuropejskiej kampanii „No Cash Day”, która uzyskała patronat Parlamentu Europejskiego. Idea, aby jednego dnia w roku płacić wyłącznie bezgotówkowo, jest zapisana również w Programie Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego w Polsce na lata 2014-2020.

- Liczymy, że udział w tej inicjatywie dla większości z nas nie będzie tylko jednodniowym eksperymentem i że płacenie bez użycia gotówki stanie się naszym codziennym i powszechnym doświadczeniem. Obrót bezgotówkowy niesie ze sobą szereg wymiernych korzyści dla wszystkich uczestników rynku płatniczego. Dla gospodarki i państwa oznacza nie tylko istotną redukcję kosztów obsługi płatności, ale także pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy, większą przejrzystość życia gospodarczego oraz niwelowanie szarej strefy. Dla społeczeństwa i indywidualnego konsumenta bezgotówkowe instrumenty płatnicze oznaczają bezpieczeństwo, wygodę użycia oraz oszczędność czasu – mówi Adam Tochmański, dyrektor Departamentu Systemu Płatniczego.

Płatności bezgotówkowe w Polsce stanowią jedynie 20% transakcji w stosunku do 80% transakcji nadal realizowanych w gotówce, podczas gdy w UE te wskaźniki wynoszą, według szacunków EBC z 2012 r., odpowiednio 40% i 60%.

- „Dzień bez płacenia gotówką” powinien zachęcać osoby, które realizują swoje płatności wyłącznie gotówką i nie posiadają jeszcze rachunku bankowego do jego założenia i wykorzystywania elektronicznych instrumentów płatniczych – dodaje Tochmański. Liczba rachunków bieżących osób fizycznych na koniec grudnia 2015 r. sięgnęła 39,7 mln. Ubankowienie polskiego społeczeństwa, liczone odsetkiem osób dorosłych posiadających rachunek w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jest szacowane na około 80% (dane Banku Światowego z 2014 r.). Średni poziom ubankowienia w krajach UE wynosi 90%.

W portfelach Polaków znajduje się 35,2 mln kart płatniczych (dane NBP za IV kwartał 2015 r.). Liczba kart płatniczych na jednego mieszkańca w Polsce w porównaniu do innych krajów UE wynosi 0,94, podczas gdy średnio w UE współczynnik ten wynosi 1,5 (najnowsze dostępne dane za 2014 r.). Polacy nie używają kart tak aktywnie jak mieszkańcy innych państw UE. W 2014 r. liczba transakcji kartą płatniczą na jednego mieszkańca w Polsce wyniosła 48,7, podczas gdy średnia w UE była na poziomie 93,2, czyli blisko dwukrotnie wyższym. Wiele instytucji, w tym NBP, podejmuje działania mające na celu upowszechnienie w Polsce elektronicznych instrumentów płatniczych, jak to ma miejsce w wielu krajach UE.

Polska wyróżnia się wśród krajów europejskich pod względem popularności kart z funkcją zbliżeniową, które stanowią obecnie 79,8% wszystkich kart w Polsce. Przyczynił się do tego także NBP, który rekomendował środowisku bankowemu zwiększenie bezpieczeństwa kart płatniczych z tą funkcją. Coraz powszechniejsze stają się również płatności mobilne oraz przelewy natychmiastowe, pozwalające na szybkie przekazanie pieniędzy innej osobie lub innemu podmiotowi.

Czynnikiem, który znacząco wpłynął ostatnio na rozwój obrotu bezgotówkowego, było ograniczenie jednej z najważniejszych barier w akceptacji kart płatniczych, tj. obniżenie poziomu opłaty interchange w Polsce. Jeszcze w 2012 roku poziom ten był jednym z najwyższych w Europie i sięgał 1,6% wartości transakcji dla karty debetowej. Poprzez ustawowe obniżenie do 0,5% od lipca 2014 r., a następnie do 0,2-0,3% od stycznia 2015 r., poziom opłaty interchange spadł do jednego z najniższych w UE. Obecnie ten poziom jest wspólny dla wszystkich krajów UE. Inicjatorem obniżki opłat interchange w Polsce był Narodowy Bank Polski, proponując najpierw rozwiązanie samoregulacyjne. Ostatecznie wprowadzone w drodze ustawy w lipcu 2014 r. i styczniu 2015 r. zmiany znacząco zmieniły poziom akceptacji bezgotówkowych instrumentów poprzez:

- znaczące zwiększenie sieci akceptantów kart płatniczych do 197 tys. na koniec 2015r. ze 147 tys. na koniec czerwca 2014 r.,
- zwiększenie liczby placówek akceptujących karty płatnicze do poziomu 364 tys. na koniec 2015 r. w stosunku do 279 tys. na koniec czerwca 2014 r.,
- zwiększenie liczby terminali POS, która na koniec 2015 r. wyniosła 465 tys. (w stosunku do 357 tys. na koniec czerwca 2014 r.).

Narodowy Bank Polski promuje obrót bezgotówkowy, zwiększając wiedzę o płynących z niego korzyściach. W ciągu niemal 4 lat realizacji programu Akademia Dostępne Finanse, którego celem jest edukacja społeczeństwa w zakresie bezpiecznego korzystania z kont i bezgotówkowych instrumentów płatniczych, odbyło się blisko 600 spotkań, w których wzięło udział prawie 35 tysięcy słuchaczy. Zaś dzięki mediom, głównie lokalnym, wiedza o obrocie bezgotówkowym, przekazywana w ramach programu, trafiła do niemal 4 mln osób.

NBP jest członkiem Koalicji na rzecz Obrotu Bezgotówkowego i Mikropłatności, skupiającej ponad 70 podmiotów i instytucji popierających upowszechnienie płatności bezgotówkowych w Polsce, która jest inicjatorem „Dnia bez płacenia gotówką” w Polsce.

Narodowy Bank Polski zachęca wszystkich, którzy posiadają dostęp do

bezgotówkowych instrumentów płatniczych, do włączenia się w akcję „Dzień bez płacenia gotówką” poprzez realizowanie 5 kwietnia 2016 r. wszystkich płatności bez użycia banknotów i monet. Spróbujmy i przekonajmy się, że jest to możliwe!

za: biuro prasowe NBP

[Powrót na stronę główną](#)

[Powrót do listy aktualności](#)